

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de partea vătămată Nacu Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Dicusar Andrei Victor, născut la 06 martie 1962, originar și domiciliat în sat. Cimișeni, r-nul Criuleni, moldovean, cetățean al Republicii Moldova

și

Dicusar Victor Andrei, născut la 09 octombrie 1983, originar și domiciliat în sat. Cimișeni, r-nul Criuleni, moldovean, cetățean al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. Instanța de fond din 18.05. – pînă la 01.10.2012;*
- 2. Curtea de Apel Chișinău din 02.11.2012 pînă la 14.11.2013;*
- 3. Curtea Supremă de Justiție din 11.02. – pînă la 19.03.2014.*

Asupra recursului ordinar, Colegiul penal

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni din 01 octombrie 2012, Dicusar Andrei și Dicusar Victor au fost achitați de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Nacu Ivan împotriva lui Dicusar Andrei și Dicusar Victor a fost respinsă, ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că de către organul de urmărire penală inculpații Dicusar Victor și Dicusar Andrei au fost învinuiți pentru faptul că, la 31 iulie 2011, în jurul orei 15.00, aflîndu-se în stradă în sat. Cimișeni, r-nul Criuleni, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, i-au aplicat cet. Nacu Ivan multiple lovituri cu o bîță peste diferite părți ale corpului, astfel cauzîndu-i vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de lungă durată sub formă de echimoză pe față, plagă pe cap, fractura închisă a osului tibial drept în porțiunea proximală.

3. Procurorul a atacat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea acuzei și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare în privința lui Dicusar Andrei și Dicusar Victor în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că probele administrate la dosar demonstrează cu certitudine culpabilitatea inculpaților de săvîrșirea infracțiunii imputate. Astfel, în opinia acuzării, instanța de fond neîntemeiat a apreciat

declarațiile părții vătămate, ca fiind date în scop de răzbunare, or, partea vătămată și inculpații anterior nu au avut careva conflicte sau relații ostile, fapt constatat în ședința de judecată în urma audierii inculpaților și a părții vătămate. La fel, a mai invocat că partea vătămată a declarat cu lux de amănunte la urmărirea penală, cât și în instanța de judecată circumstanțele în care a fost maltratat de către inculpați cu bîta, despre faptul maltratării le-a comunicat și colaboratorilor de poliție Lungu Anton și Popa Mihail, care au confirmat în instanța de judecată acest fapt, însă, instanța de fond nu le-a dat o apreciere cuvenită. De asemenea, instanța de fond neîntemeiat a reținut concluziile expertului judiciar, Ceban Anatolie, precum că leziunile corporale a părții vătămate puteau fi provocate în rezultatul căderii de la înălțime a corpului, or, acesta a relatat despre căderea de la înălțime a corpului cu accelerare și nu a exclus posibilitatea cauzării vătămarilor corporale de către inculpați cu aplicarea „bîtei”.

3.1. Partea vătămată Nacu Ivan, de asemenea, a atacat cu apel sentința primei instanțe, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de condamnare în privința lui Dicusar Andrei și Dicusar Victor, cu încasarea de la inculpați în beneficiul său a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei și 2.500 lei – cheltuieli pentru asistență juridică.

În motivarea cerințelor sale, apelantul a invocat că partea acuzării a prezentat suficiente probe ce confirmă pe deplin vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, însă, instanța nu le-a dat o apreciere cuvenită. La fel, a mai indicat, că anume inculpații l-au maltratat și i-au fracturat piciorul, iar instanța nu a luat în considerație raportul de expertiză nr. 2565/D din 03.10.2012.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, au fost admise apelurile declarate de procuror și de partea vătămată Nacu Ivan, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Dicusar Andrei și Dicusar Victor au fost condamnați în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal la 3 ani închisoare, fiecare, iar conform art. 90 Cod penal, pedeapsa cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, pentru fiecare.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Nacu Ivan împotriva inculpaților Dicusar Victor și Dicusar Andrei a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordine civilă.

4.1. La rejudecarea cauzei, instanța de apel a constatat în fapt că, inculpații Dicusar Victor și Dicusar Andrei, la 31 iulie 2011, în jurul orei 15.00, aflîndu-se în stradă în sat. Cimișeni, r-nul Criuleni, intenționat, cu scopul vătămării integrității corporale, i-au aplicat cet. Nacu Ivan multiple lovituri cu o bîtă peste diferite părți ale corpului, astfel cauzîndu-i vătămări corporale medii cu dereglarea sănătății de scurtă durată sub formă de echimoză pe față, plagă pe cap, fractura închisă a osului tibial drept în porțiunea proximală.

4.2. La adoptarea soluției date, instanța de apel a conchis că, probele administrate de către organul de urmărire penală și, fiind analizate și verificate prin prisma art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, confirmă vinovăția inculpaților Dicusar Andrei și Dicusar Victor în baza art. 152 alin. (2) lit. e) Cod penal, iar instanța de fond a făcut concluzii greșite în latura de fapt și de drept privind achitarea acestora.

În acest sens, instanța de apel, s-a referit la un șir de probe pertinente, concludente și utile, care confirmă vinovăția inculpaților, inclusiv:

➤ declarațiile părții vătămate Nacu Ivan;

- declarațiile martorilor Lungu Anton, Popa Mihail, Ipate Alexandru;
- declarațiile expertului judiciar medicul-legist, Ceban Anatolie;
- comunicarea telefonică R-2 nr. 1724 din 31 iunie 2011 (f.d. 25, vol. I);
- procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 01 august 2011 (f.d. 21, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 2556/D din 17.10.2011 în privința lui Nacu I. (f.d. 50, vol. I);
- procesul-verbal de examinare cu planșa foto anexată la el, a automobilului de model „Moscvici-412”, cu n/î CBU 209, care îi aparținea inculpatului Dicusar A. (f.d. 51-54, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 304/D din 01.10.2012, în privința lui Nacu I. (f.d. 165, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 196 din 11.11.2013, în privința lui Nacu I. (f.d. 66-71, vol. II).

Totodată, instanța de apel a stabilit că probele menționate supra, demonstrează cu certitudine vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii imputate și combat declarațiile acestora date în cadrul ședinței instanței de apel, prin care ultimii susțin că nu se fac vinovați de săvârșirea infracțiunii, această metoda fiind aleasă întru evitarea răspunderii penale.

În acest context, instanța de apel soluționând chestiunea cu privire la pedeapsă, a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76 Cod penal, de gravitatea infracțiunii comise, de motivul acesteia, de personalitatea inculpaților, de circumstanțele atenuante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel a conchis a-i aplica inculpaților o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani fiecare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, - suspendând condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 1 an, fiecare.

Cu referire la apelul înaintat de partea vătămată Nacu Ivan în latura civilă, Colegiul penal a conchis, că acțiunea civilă urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile, dat fiind faptul că nu au fost prezentate probe necesare pentru justificarea cerințelor înaintate de partea vătămată în acțiune, nu s-a argumentat cerințele privind încasarea prejudiciului moral cu anexarea a careva documente.

5. Partea vătămată Nacu Ivan a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care lui Dicusar Andrei și Dicusar Victor să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, cu admiterea acțiunii civile și încasarea de la inculpați a prejudiciului moral în sumă de 100.000 lei și 2.500 lei – cheltuieli pentru asistență juridică, din motiv că instanța de apel la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpații nu au reparat prejudiciul cazat.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

6.1. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) CPP, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd: instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau

instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, aceste temeuri pentru declararea recursului ordinar nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilite presupusele erori de drept invocate de recurent.

6.2. Potrivit textului recursului, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt stabilite de către instanța de apel, însă, critică hotărîrea instanței sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate lui Dicusar Andrei și Dicusar Victor, cît și în latura civilă, referitor la neadmiterea acțiunii civile, cu încasarea prejudiciului material și moral, însă, nu aduce argumente concrete în raport cu temeurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) CPP.

În acest context, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 424 alin. (2) CPP, instanța de recurs judecă cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 CPP, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului. Această dispoziție legală definește natura juridică a recursului ca fiind o cale de atac devolutivă de drept.

De aici rezultă că, în cazul în care recursul nu este motivat, instanța de recurs se află în imposibilitate de a judeca cauza în sensul agravării situației condamnatului, dat fiind că lipsește obiectul judecării respective.

Instanța de recurs nu poate, din oficiu, să evalueze alte temeuri în drept ale cazului de casare, decît cele invocate de recurent cu referire la textul de lege citat, cu excepția cînd, prin soluție, nu se agravează situația părții împotriva căreia este declarat recursul.

6.3. Așa fiind, Colegiul penal reține că, criticele formulate de recurent, enunțate la pct. 5 al prezentei decizii, prin care se susține că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpaților a ignorat prevederile art. 61, 75 Cod penal, cît și în latura civilă, privind neîncasarea prejudiciului material și moral de la inculpați, - instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.2 și decizia instanței de apel în totul corespunde prevederilor art. 414, 417 CPP, soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune.

Instanța de recurs, respinge argumentele recurentului, precum că la individualizarea pedepsei inculpaților Dicusar Andrei și Dicusar Victor instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și neîntemeiat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal și, că pedeapsa nu este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, or, în acest aspect, instanța de apel just a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, luînd în considerație gradul pericolului social al infracțiunii comise, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele atenuante ale cauzei, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, astfel fiind respectate în integritate dispozițiile art. 61, 75 Cod penal, fapt ce a permis aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

La fel, Colegiul penal menționează, că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată și executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice sau să înjosească demnitatea persoanei condamnate, precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării vinovaților, avînd în vedere atît principiul prevăzut în art. 4 Cod penal – umanismul legii penale, cît și prevederile art. 61 Cod penal, prevederi, care au fost respectate de către instanța de apel.

În acest context, Colegiul penal mai menționează, că critica recurentului referitoare la daunele cauzate de către făptuitori și neadmiterii integrale a acțiunii civile privind

încasarea prejudiciului material și a celui moral, nu influențează legalitatea soluției adoptate în cauză. Partea vătămată ori avocatul acesteia, precum și alte persoane care consideră că li s-au cauzat careva daune materiale și morale, sunt în drept în ordinea procedurii civile prin depunerea acțiunii civile să-și apere dreptul lezat.

În atare circumstanțe, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii recurate și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursului înaintat în prezenta cauză, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de partea vătămată Nacu Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui *Dicusar Andrei Victor și Dicusar Victor Andrei*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 16 aprilie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Liliana Catan